

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/67/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122205481
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3122205481.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti F.: K., nar. XX.XX.XXXX a W., nar. XX.XX.XXXX, obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, deti rodičov: matky X. C. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., XX. V. XXXX/X, zastúpenej JUDr. Jánom Legerským, advokátom so sídlom v Trenčíne, Nám. sv. Anny 25 a otca Ing. K. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. T. XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Bartko - JUDr. Silvia Bartková, so sídlom v Trenčíne, Piaristická 6667, IČO: 42 021 626, o návrhoch rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie rodičov proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 23. septembra 2022, č.k. 26P/136/2022 - 134, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II. p
o t v r d z u j e .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, výrokom II. zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Výrokom III. súd uložil rodičom maloletých detí a maloletým deťom výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému a sociálnemu poradenstvu v Centre pre deti a rodiny T. - U., so sídlom T., R. A. XX, po dobu 6 mesiacov od vykonateľnosti uznesenia a výrokom IV. súd uložil Centru pre deti a rodiny T. - U. povinnosť zasielať správy o realizácii a výsledkoch výchovného opatrenia v intervale každý mesiac po dobu trvania výchovného opatrenia. Výrokom V. súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil s poukazom na ust. § 325 ods. 1, § 326 ods. 1 CSP, § 367 ods. 1 CMP. Uviedol, že po preskúmaní obidvoch návrhov spolu s ostatným obsahom spisu dospel k názoru, že návrhy rodičov nie sú dôvodné. Poukázal na to, že otec sa podaným návrhom domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by boli maloleté deti dočasne do skončenia konania o rozvoze zverené do striedavej starostlivosti oboch rodičov a zároveň bude upravený spôsob odovzdávania a prípravy detí s tým, že výživné by nebolo určené. Matka maloletých detí sa v rámci vyjadrenia k návrhu otca domáhala protinávrhom nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by boli maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti, otec by bol zaviazaný platiť výživné v sume 300 eur na maloletého K. a v sume 200 eur na maloletého W. a zároveň by bol upravený styk otca s maloletými deťmi. Pokiaľ ide o návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, súd uviedol, že v danom prípade nemal osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov navrhovaným neodkladným opatrením. Súd mal za osvedčené, že napriek komunikačným nezhodám rodičov, títo si starostlivosť o maloleté deti pravidelne striedajú. Aj zo správ kolízneho opatrovníka vyplynulo, že matka pri pohovore uviedla, že maloleté deti si v auguste s otcom striedali po 3,5 dni, pričom si ich striedali aj v septembri. Rovnako z vyjadrenia otca v septembri 2022 vyplynulo, že maloleté deti si striedali v intervale 3 - 4 dní nielen počas mesiaca august, ale aj v septembri, a teda striedavá starostlivosť sa úspešne realizuje už druhý mesiac. Súd poukázal na to, že z predložených vyjadrení

je zrejme, že problémom je komunikácia medzi rodičmi, ktorá však sama o sebe nezakladá potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, obzvlášť, pokiaľ napriek uvedenému reálne dochádza k striedavej starostlivosti. Naopak, ale môže byť dôvodom pre nariadenie výchovného opatrenia za účelom nápravy vzťahov. Na podporu svojho právneho názoru súd poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 20CoP/72/2022 zo dňa 27.07.2022. Pokiaľ otec poukazoval na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5CoP/49/2019 zo dňa 30.10.2019, s týmto sa súd prvej inštancie v ťažiskových veciach stotožnil. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že aj v konaní o nariadení neodkladného opatrenia je možné deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti, a to aj vo veku, v ktorom sú momentálne maloleté deti. Aj v uvádzanom prípade boli vzťahy medzi rodičmi narušené. Spory, ktoré mali brániť rodičom, aby si sami upravili výkon rodičovských práv, boli dôvodom, ktorý založil podľa krajského súdu bezodkladnosť potreby úpravy pomerov. Na druhej strane je však tento právny názor vždy potrebné aplikovať na konkrétne skutkové okolnosti, pričom súd nevie bez znalosti spisu posúdiť, aká bola intenzita narušenia vzťahov medzi rodičmi v uvedenom prípade. Navyiac rodičia v tom čase mali podľa odôvodnenia uvedeného rozhodnutia absolvovať psychologické konzultácie z dôvodu nedostatočnej komunikácie a vyhrotených situácií, pričom u nich nedošlo k žiadnej zmene k lepšiemu. V predmetnom konaní však súd z tvrdení účastníkov a predložených listín nenadobudol presvedčenie o takej vážnej miere konfliktu medzi rodičmi, ktorá by vyžadovala bezodkladnosť úpravy. Táto by bola daná napríklad vtedy, ak by maloleté deti boli svedkami konfliktu rodičov pri ich preberaní, čo môže mať skutočne negatívny vplyv na ne. Takéto skutočnosti však tvrdené neboli. Z tohto dôvodu preto nemožno automaticky prebrať závery uvedeného rozhodnutia, na ktoré otec poukazoval. Keďže nebola daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov, súd návrh otca zamietol, pričom v uvedenom výroku súd zároveň zamietol aj návrh na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, ktorý urobil vo vyjadrení k návrhu matky, kde taktiež chýba potreba bezodkladnosti. Dôvodom, ktorý otec uviedol, je navyiac v podstate iba „truc podnikom“ z jeho strany, keď nie striedavá starostlivosť, tak starostlivosť u neho. Ako však súd uviedol, keďže rodičia si deti striedajú, nie je nutné, aby do otázky starostlivosti zasiahol súd, navyiac súd nemal osvedčené, že by sa niektorý z rodičov svojím správaním ako rodič diskvalifikoval. Ďalej súd uviedol, že pokiaľ ide o návrh matky, ani tu nemal osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, pričom platí to, čo súd uviedol aj v odôvodnení k návrhu otca. V súčasnosti napriek komunikačným problémom rodičov majú deti zabezpečenú starostlivosť, ale aj kontakt zo strany každého rodiča. Preto nie je potrebné do tohto vstupovať neodkladným opatrením. Neodkladné opatrenie totiž slúži skutočne na situácie, kedy rodičia prestanú svoj doterajší spôsob výkonu starostlivosti realizovať a začnú zamedzovať kontakt rodiča s maloletými deťmi. Nie je preto v súčasnosti potrebné rozhodnúť o zverení maloletých do starostlivosti komukoľvek z rodičov a zároveň upraviť styk s rodičom, ktorému deti neboli zverené. Pokiaľ ide o otázku výživného, tu súd prihliadol, že maloletí sa u rodičov striedajú, pričom obaja rodičia majú približne rovnako deklarovany príjem. Rozhodnutie o uložení výchovného opatrenia rodičom a maloletým deťom súd odôvodnil ust. § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, keď dospel k záveru, že táto potreba je daná. Prihliadol pritom na zhoršené vzťahy medzi rodičmi, medzi ktorými prebieha rozvodové konanie. Toto má za následok aj ich zhoršenú komunikáciu ohľadom detí. Z vyjadrení oboch rodičov vyplýva, že majú problém sa dohodnúť a ako príklad konfliktu možno poukázať na situáciu ohľadom zmeny trvalého pobytu, či otázku voľby základnej školy u maloletého (správne K., nie T.), je zamáknutý, matka tvrdí, že sa má otca báť. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil ust. § 52 CMP.

2. Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote prostredníctvom právnych zástupcov odvolanie obaja rodičia.

3. Matka žiadala uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. zmeniť a nariadiť neodkladné opatrenia, ktorým budú maloleté deti ponechané v jej osobnej starostlivosti do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, otcovi bude uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého K. sumou 300 eur a na výživu maloletého W. sumou 200 eur mesačne. Zároveň, aby bol upravený styk otca s maloletými deťmi tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi v každom párnom týždni vždy od piatka od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a v každom nepárnom týždni vždy v stredu od 15.30 hod. do 18.30 hod. Uviedla, že nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie o nenaplnení predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol dočasne upravený výkon rodičovskej starostlivosti o maloleté deti. Súd prvej inštancie svoj záver založil na zistení a konštatovaní tej skutočnosti, že napriek komunikačným problémom rodičov majú deti riadne zabezpečenú starostlivosť a aj kontakt zo strany druhého rodiča, nehrozí žiadna vážna ujma a nie je potrebné takýto stav neodkladným opatrením meniť. Súd sa podľa nej nezaoberal okolnosťami na strane mal. K., ktorý v septembri 2022 nastúpil do 1. ročníka ZŠ a ktorý aj v rámci pohovoru s kolíznym opatrovníkom vyjadril svoj nesúhlas jednak s jeho

umiestnením v škole v T. T. a jednak so striedaním starostlivosti oboch rodičov v priebehu plnenia školskej dochádzky počas týždňa. Otec pritom nerešpektoval prejavenu vôľu maloletého K. nastúpiť na povinnú školskú dochádzku na ZŠ v T., kde predtým navštevoval materskú školu a prezentoval iba svoju vlastnú vôľu, aby maloletý nastúpil na základnú školu v mieste bydliska otca. Maloletý K. preto musel nastúpiť na ZŠ v T. T., zároveň v situácii, kedy počas plnenia školskej dochádzky musí v priebehu týždňa (od stredy) prechádzať zo starostlivosti jedného do starostlivosti druhého rodiča. Podľa jej názoru sa na mal. K. už prejavil negatívny dopad a neprimeraná záťaž spojená s takýmto stavom. Maloletý pred ňou vyslovuje želanie, aby mohol chodiť na ZŠ v T. a nemusel počas týždňa odchádzať od nej k otcovi a mohol sa s ňou pripravovať na vyučovanie. Uviedla ďalej, že v súvislosti so striedaním rodičovskej starostlivosti v priebehu týždňa dochádza k tomu, že maloletý si zabúda školské pomôcky, nevie u ktorého z rodičov ich má, príp., či ich nemá v škole. Ona sa s maloletým denne pripravuje na vyučovanie 2 - 3 hodiny, otec sa mu takto nevenuje, čo podľa nej môže mať negatívny vplyv na zdravý vývoj maloletého a plnenie jeho školských povinností do budúcnosti. Pokiaľ sú maloleté deti u otca, neumožňuje im prakticky žiaden kontakt s ňou, okrem krátkeho telefonátu, kedy navyše môžu sledovať televíziu, aj do tohto telefonátu otec vstupuje. Ak sa maloleté deti za ňou pýtajú skôr, otec im to doposiaľ nikdy neumožnil. Podľa jej názoru všetky tieto skutočnosti poukazujú na to, že aktuálny faktický výkon rodičovskej starostlivosti o deti nie je v najlepšom záujme detí a v najlepšom záujme detí by bolo, aby do právoplatného rozhodnutia vo veci samej boli dočasne zverené do jej osobnej starostlivosti a aby bol upravený styk otca s deťmi. V súvislosti s prejavovanou nespokojnosťou s návštevou základnej školy a so striedaním starostlivosti v priebehu školskej dochádzky v týždni, vyhľadala s maloletým K. odbornú psychologickú pomoc. Zo správy tohto odborníka okrem iného vyplýva, že dieťa má mať pocit bezpečia, istoty, stability nielen pre budúci emočný a osobnostný vývin, ale aj formovanie návykov, vrátane denného režimu, vzťahu ku škole a povinnostiam. Zo správy taktiež vyplýva, že treba vziať do úvahy aj emočnú preferenciu rodiča a s ohľadom na zistenia pri psychologickom vyšetrení, nie je pre mal. K. striedavá výchova optimálnym riešením. S poukazom aj na tieto skutočnosti považovala za dôvodné jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Dodala, že pokiaľ otec namietal objektivitu a nezaujatosť kolízneho opatrovníka, je celkom nepravdivé tvrdenie, že ona je bývalou dlhoročnou zamestnankyňou ÚPSVaR v Trenčíne. V minulosti na tomto úrade pracovala jej matka, ktorá je už 20 rokov na dôchodku. V prípade vyhovenia jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia považuje za dôvodné určiť otcovi vyživovaciu povinnosť na deti.

4. Otec maloletých detí sa podaným odvolaním domáhal zmeny uznesenia súdu prvej inštancie vo výroku I. tak, že súd jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie. Uviedol, že sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o neosvedčení potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Bol toho názoru, že naplnenie zásady najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa je hodnotou väčšieho významu ako prísne formálne skúmanie potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že samotná skutočnosť, že rodičia si maloleté deti momentálne fakticky pravidelne striedajú znamená, že nie je daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov vo vzťahu k maloletým deťom. Bol presvedčený o tom, že súd má mať pri rozhodovaní na zreteli najlepší záujem maloletých detí a vychádzať z toho, že rodičia spolu nežijú a zatiaľ nie sú schopní dohodnúť sa riadne o výkone rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Podľa jeho názoru je jednoznačne daná potreba bezodkladnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom z dôvodu konfliktných vzťahov a s prihliadnutím na to, aby sa na ich výchove podieľali obaja rodičia. Preto je do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej potrebné dočasne upraviť ich pomery. Poukázal ďalej na to, že zo zisteného skutkového stavu bolo minimálne osvedčené, že maloleté deti majú od narodenia svoje bydlisko v T. T. v rodinnom dome súpisné číslo XXX, kde žili ako rodina, pričom 11.08.2022 matka obe deti proti jeho vôli doslova uniesla z miesta ich bydliska a presťahovala ich so svojou matkou do T. bez jeho súhlasu. Takto im bez súhlasu zmenila aj trvalý pobyt detí a pokúšala sa zmeniť aj základnú školu mal. K., pričom na výbere základnej školy sa ako rodičia výslovne dohodli tak, že to bude ZŠ v T. T.. Matka s maloletým K. začala manipulovať a zdôrazňovať mu, že dobrá je iba ZŠ v T., ktorú vybrala ona, že v T. T. nebude mať kamarátov a pod., a začala ho týmto spôsobom „pripravovať“ na jeho výsluch vo veci. On postrehol, že maloletý začal používať slovné spojenia, ktoré sú neprimerané k jeho veku a rozumovej vyspelosti, pričom jednoznačne podľa jeho názoru ide o vyjadrenia matky. Maloletý je manipulovaný nielen matkou, ale aj starou matkou zo strany matky, ktorá sa úplne upla na život matky s deťmi, zasahuje do ich výchovy. Po 11.08.2022 sa ho dokonca mal. K. opýtal, prečo budú k nemu chodiť len na návštevu, že im to povedala mama, čo ho veľmi zarazilo. Poukázal na to, že v súčasnej dobe od 11.08.2022 zabezpečuje s matkou starostlivosť o maloletých formou striedavej osobnej starostlivosti, teda viac ako 2 mesiace. Napriek tomu, že deti sú s touto formou starostlivosti

spokojné, matka robí všetko pre to, aby ju negovala. Pre neho ako otca je ťažké sa každý týždeň dohadovať s matkou, ako bude prebiehať starostlivosť o deti ďalší týždeň. Matka uprednostňuje vlastné záujmy pred záujmami detí a je presvedčená o tom, že ona je tým lepším rodičom, ktorému prináleží rozhodovať o maloletých deťoch, vnáša do života maloletých detí zmätok a neistotu. Deti sa pritom k nemu pýtajú, keď sa lúčia, chcú vedieť, kedy sa zasa k nemu vrátia. Tým, že v striedavej starostlivosti rodičov chýba presný harmonogram, dochádza zbytočne ku konfliktným situáciám medzi rodičmi, čo negatívne vplýva aj na deti. Bol toho názoru, že neexistuje žiadna relevantná prekážka pre to, aby boli maloleté deti neodkladným opatrením zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Poukázal na Dohovor OSN o právach dieťaťa z roku 1989, z ktorého vyplýva, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom, na ktoré treba brať ohľad pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa dieťaťa. Rovnako bol toho názoru, že ani prípadná chýbajúca kvalifikovaná komunikácia medzi rodičmi nesmie byť prekážkou zavedenia striedavej osobnej starostlivosti o dieťa (nález ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 266/10), pretože by to znamenalo porušenie základného práva jedného z rodičov vychovávať svoje dieťa. Dodal, že pokiaľ matka deklaruje, že chce pre deti iba to najlepšie, mala by s ním komunikovať, a to práve v záujme maloletých detí, ktoré túžia rovnaký čas tráviť s každým z rodičov. V tomto smere bude určite nápomocné výchovné opatrenie, uložené súdom. Okrem toho dňa 17.10.2022 začali s matkou dobrovoľne na základe návrhu a odporúčania kolízneho opatrovníka navštevovať mediátorku.

5. Otec maloletých detí k odvolaniu matky podal vyjadrenie a navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, ako navrhol vo svojom odvolaní. Poukázal na to, že nie je pravdivé tvrdenie matky, že by mal. K. vyjadril nesúhlas so striedaním oboch rodičov v priebehu plnenia školskej dochádzky. Pred kolíznym opatrovníkom vyjadroval nacvičené frázy od matky, aj na otázku kolízneho opatrovníka, či vie, prečo k nim prišli, odpovedal, že chcú vedieť, či chce byť v škole v T. alebo v T.. Následne na otázku kolízneho opatrovníka uviedol, že sa o tom rozprával s maminkou. Ďalej uviedol, že matka sa v odvolaní opakovane vyjadruje k vhodnosti základnej školy pre mal. K., kedy matka údajne chce rešpektovať prejavenu vôľu šesťročného syna a dodáva, že on neuviedol žiadne racionálne dôvody, pre ktoré by umiestnenie mal. K. v ZŠ v T. nebolo v jeho najlepšom záujme. Matka akosi pozabudla, že oni sa spolu výslovne dohodli na tom, že maloletý bude navštevovať ZŠ v T. T.. Matka s výberom tejto školy súhlasila a podpísala aj prihlášku mal. K. na základnú školu v T., preto nevidí dôvod na to, aby bol ich názor zmenený. Aj mediátorka matke uviedla, že výber základnej školy je otázkou pre rodičov, nie pre šesťročné dieťa. Tvrdenia matky, že on sa údajne nepripravuje s maloletým na vyučovanie a toto nezvláda, považuje za nepravdivé. To, že sa s maloletým stihne na vyučovanie pripraviť za kratší čas ako matka neznamená, že sa mu riadne nevenuje, ako to mylne matka vykladá; vôbec to neznamená nejednotnosť v prístupe k príprave maloletého na vyučovanie. Ohľadne prospechu a správania sa maloletého v škole sa informoval u triednej učiteľky a aj vychovávateľky v školskom klube detí. Tieto uviedli, že prváci sú vo fáze spoznávania sa, preto ešte medzi deťmi nie sú výrazné väzby. Maloletý si postupne nachádza medzi spolužiakmi kamarátov, počas prestávok je často v kruhu s inými. Javí sa ako bezproblémová detská osobnosť vo vývine a primerane sa adaptoval školskému prostrediu. Jeho správanie v škole sa javí bez ťažkostí a primerane danému veku. Ďalej uviedol, že nie je pravdou tvrdenie matky, že by jej bránil v kontaktovaní sa s maloletými počas výkonu jeho osobnej starostlivosti; taktiež nie je pravdou, že by sa maloleté deti pýtali k matke o deň skôr. Osobitne sa otec vyjadril k lekárskej správe PhDr. W. A., ktorú matka predložila v odvolacom konaní. Považuje za nereseriozne zo strany matky a úplne nekorektné, že ho neupovedomila o svojom zámere navštíviť psychologičku a neumožnila mu, aby aj on poskytol psychologičke vstupné informácie a zúčastnil sa vyšetrenia mal. K.. Matka si nevyžiadala jeho súhlas k takémuto vyšetreniu, preto túto správu namieta ako neobjektívnu, účelovú a tendenčnú. Uviedol mená konkrétnych psychológov, ktorých matka kontaktovala a chcela od nich potvrdenie ohľadom psychického stavu mal. K., čo jej odmietli vydať. Dodal, že matka v snahe presadiť svoju predstavu o výkone rodičovských práv a povinností k maloletým deťom neváha produkovať účelové dôkazy na preukázanie pre ňu jediného prijateľného modelu starostlivosti o deti, a to zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti. Bol toho názoru, že doposiaľ nebolo hodnoverne preukázané alebo osvedčené, že by existovali dôvody pre zrušenie už existujúceho modelu striedavej osobnej starostlivosti rodičov a nariadenie obsahovo iného neodkladného opatrenia v súlade s návrhom matky na zverenie maloletých detí do jej výlučnej starostlivosti.

6. Kolízny opatrovník sa k odvolaniam rodičov maloletých detí písomne nevyjadril.

7. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a dospel k

záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti, vo výroku I. a II. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

8. Odvolaním rodičov neboli napadnuté výroky III., IV. uznesenia o uložení výchovného opatrenia a povinnosti zasielať správy o jeho realizácii, preto v týchto výrokoch je uznesenie súdu prvej inštancie právoplatné a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté (§ 367 ods. 2 CSP).

9. Podľa § 324 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Rodičovské práva a povinnosti majú teda obaja rodičia a pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine). Ust. § 25 Zákona o rodine upravuje výkon jednej zložky rodičovských práv, a to právo rodiča na čo možno najplnohodnotnejší kontakt s dieťaťom.

12. V zmysle čl. 24 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s oboma rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

13. Účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú osvedčené aspoň základné skutočnosti, umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práv a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov.

14. Pri rozhodovaní o právach týkajúcich sa maloletých detí, súd prihliadne najmä na záujem maloletého dieťaťa. V takýchto prípadoch je úprava neodkladným opatrením opodstatnená v prípadoch, ak je to potrebné na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa, ktorá z rôznych dôvodov zabezpečená nie je alebo v prípadoch, ak maloletému dieťaťu hrozí bezprostredné nebezpečenie, preto je potrebné neodkladne upraviť pomery.

15. V danej veci aj odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu, podaných odvolaní a vyjadrenia otca maloletých detí dospel k záveru, že matkou a otcom navrhované neodkladné opatrenia bolo potrebné zamietnuť, keďže vzťahy medzi účastníkmi konania nevyžadujú nevyhnutnú úpravu pomerov navrhovanými neodkladnými opatreniami.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že maloleté deti pochádzajú z doposiaľ platného manželstva rodičov, pričom matka podala dňa 09.06.2022 návrh na rozvod manželstva rodičov a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, ktoré konanie je vedené na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 31P/83/2022. V tejto rozvodovej veci bol nariadený termín pojednávania na deň 24.11.2022, pričom pojednávanie bolo odročené z dôvodu PN otca na termín vo februári 2023. Rodičia spolu s maloletými deťmi bývali do augusta 2022 v rodinnom dome v T. T., odkiaľ matka dňa 11.08.2022 maloleté deti presťahovala do T.. Matka deti z uvedenej adresy odhlásila aj z trvalého pobytu, otec vrátil maloletým deťom na adrese v T. T. trvalý pobyt. Mal. W. doposiaľ navštevuje predškolské zariadenie v T.. Maloletý K. navštevuje 1. triedu ZŠ v T. T., hoci matka mala záujem uvedené zmeniť a návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia v konaní 31P/102/2022 sa domáhala nahradenia súhlasu otca dieťaťa s odhlásením mal. K. z plnenia školskej dochádzky v ZŠ v T. T. a so zápisom maloletého na plnenie školskej dochádzky v ZŠ A. H. v T.. Návrh matky Okresný súd T. zamietol uznesením zo dňa 11.08.2022, č.k. 31P/102/2022 - 54.

17. Rodičia maloletých detí teda od augusta 2022 nežijú v spoločnej domácnosti a v starostlivosti o maloleté deti sa striedajú. Ako je zrejmé aj z vyjadrenia rodičov a správy kolízneho opatrovníka, k striedaniu starostlivosti o maloleté deti dochádza v intervaloch 3 až 4 dni. Maloleté deti majú zabezpečenú starostlivosť a pravidelný kontakt zo strany každého rodiča. Hoci medzi rodičmi sú zhoršené vzťahy v súvislosti s prebiehajúcim rozvodovým konaním a nepochybne z obsahu spisu vyplýva zhoršená komunikácia medzi nimi, tomuto má napomôcť uložené výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému a sociálnemu poradenstvu, ktorá povinnosť bola právoplatne uložená výrokom III. napadnutého uznesenia a ktorému sa rodičia aj podrobujú.

18. Napriek námietkam rodičov v ich odvolaniach a zotrúvania na dôvodnosti ich návrhov na nariadenie neodkladných opatrení, odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie nemal osvedčenú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Je nepochybné, že o deti je riadne zabezpečená starostlivosť zo strany oboch rodičov a v súlade s touto starostlivosťou je zachované právo rodiča na styk so svojimi deťmi v rozsahu, ktorý je podľa názoru odvolacieho súdu dostatočný pre zachovanie vzájomných citových väzieb medzi rodičmi a maloletými deťmi do rozhodnutia vo veci samej. V danom štádiu realizovanej starostlivosti rodičov o maloleté deti nie je potrebné nariaďovať neodkladné opatrenie, či už navrhované matkou alebo otcom maloletých detí. Prítom je potrebné zdôrazniť, že inštitút neodkladného opatrenia je inštitútom výnimočným, jeho účelom nie je definitívne riešiť vzťahy medzi účastníkmi konania, ale jeho účelom je okamžitý zásah súdu v prípadoch, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi účastníkmi konania; v prípadoch týkajúcich sa maloletých detí sa jedná najmä o stav, keď je to potrebné na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa, ktorá zabezpečená nie je alebo v prípadoch, keď maloletému dieťaťu hrozí bezprostredné nebezpečenstvo.

19. V predmetnej veci však takéto okolnosti neboli zistené, maloletým deťom nehrozí žiadne nebezpečenstvo, starostlivosť o ne je riadne zabezpečená, rodičia sa v starostlivosti o maloleté deti striedajú a iba subjektívne dojmy rodičov v súvislosti s potrebou tvrdenej nevyhnutnej starostlivosti o maloleté deti nepredstavujú dôvod na okamžité nariadenie nimi požadovaných neodkladných opatrení.

20. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že ich prvoradou úlohou je prispievať k vytvoreniu priaznivých podmienok, nevyhnutných pre zdravý psychický a fyzický vývoj maloletých detí a neuprednostňovať pred nimi svoje vlastné životné predstavy, alebo neboďaj „bojovať“ s druhým rodičom prostredníctvom detí. Pokiaľ sa totiž konfliktné vzťahy rodičov, či ich konanie, a to v akomkoľvek smere dostane do kolízie so záujmami dieťaťa, prípadne budú mať za následok preukázanie reálnej snahy jedného rodiča zmařit kontakty detí s druhým rodičom prostredníctvom účelových konaní, teda takých, ktoré by sa vo veci samej ukázali ako bezzákladové, bude nepochybne vecou súdu zasiahnuť s rovnakou razanciou, ako v prípade, ak by sa ukázali ako pravdivé, či dokonca maloleté deti akýmkoľvek spôsobom ohrozujúce.

21. Otázka úpravy práv a povinností k maloletým deťom je prítom zložitou otázkou, ktorá si vyžaduje prípadne aj znalecké posúdenie. Aj v rámci prebiehajúceho konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, teda vo veci samej, bude zrejmé súd prvej inštancie vykonávať rozsiahlejšie dokazovanie na zistenie vhodnosti výchovného prostredia, prípadne rozsahu a časového obdobia styku rodičov s deťmi, pričom v uvedenom konaní je dostatočný priestor na prednášanie návrhov rodičov, ako aj na navrhovanie dôkazov rodičmi na preukázanie svojich tvrdení. V uvedenom konaní následne súd dôkazy vyhodnotí každý samostatne a všetky vo vzájomnej súvislosti a vo veci samej podľa dostatočne zisteného skutkového stavu rozhodne.

22. V súlade s uvedenými skutočnosťami zhodne so súdom prvej inštancie bol aj odvolací súd toho názoru, že návrh matky maloletých detí, ako aj otca maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia nebol dôvodný. Preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, t.j. vo výrokoch I. a II., ktorým boli návrhy rodičov maloletých detí zamietnuté, podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

23. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).